

GEBUINUS

LUGDUNENSIS ARCHIEPISCOPUS.

NOTITIA HISTORICA.

(Ex *Gallia Christiana*, nov. edit., tom. IV.)

Gebuinus, qui et *Gibuinus*, imo et *Geboinus* dictus A est, ac successu temporis mutata prima nominis littera in J. ejusdem soni, *Jebuinus* appellatus est, ut videre est in antiquo Lugdunensium præsulum indice relato in antiquitatibus insulæ Barbaræ. Denique per apocopen unius litteræ *Jubinus* nuncupatus, ut videre est in Missalibus, Breviariisque ad usum Lugdunensis Ecclesiæ, ex hoc vero postremo nomine manavit Gallicum *saint Jubin* quo a vulgo designatur. Fuit Hugonis III comitis Divionensis filius, fuit et postea Lingonensis archidiaconus. Ejus ad episcopatum electionem sic refert Chronicon Viridunense : « In synodo Heduensî quam anno 1077 tenuit Hugo Diensis episcopus et legatus apostolicus, quinta die, quia Lugdunensis sedes, Humberto Simoniaci expulso et in locis Jurensibus monacho facto, vacabat antistite, totius concilii assensu electus Gebuinus archidiaconus, vir morum probitate venustus. Id ægre tulit Lingonensis præsul, conquestus quod Patres dextrum sibi oculum eruisent, cui suum abstulissent archidiaconum, *virum in ecclesiasticis et sæcularibus negotiis pernecessarium*, in quo suum ipsius consilium, totiusque diocesis solatium residebat : sed prævaluit concors sententia concilii, quia sic erat præfinitum et placitum in oculis Domini. Nec mora, uno die, id est Dominico xv Kal. Octobr., Heduxæ summa omnium exultatione et tripudio a legato consecratus est. Nec id tantum, sed statim pallium pro eo postulavit Hugo, his verbis : « Summopere poscimus ut per dominum Valentinum episcopum pallium nobis mittatis ad confirmandam ordinationem religiosissimi Lugdunensis Ecclesiæ archiepiscopi contra oblatrantes hæreticos, et de regis indignatione adversus ordinationem Dei carnaliter gloriantes ; ipse enim postpositis omnibus incommodis et periculis penniæ atque itineris sanctitatis vestræ conspectui devotissime se præsentaret, si Ecclesia illi commissa tandiu languida et pastoris solatio destituta, quoquo modo absentiam ejus sine magno detrimento pati potuisset. Valentinum episcopum præcipite.... quatenus circa festum sancti Joannis Baptistæ, celetur nos cum eo condiximus, ecclesia sua ad celebrandum officium illum accipiat, quia valde opportunus videtur ad oppu-

gnandam provincialium arrogantiam. » Nihil negavit pontifex, tot præclaris novi antistitis dotibus commotus.

Anno 1078 memoratur in charta Widelini Forensis comitis Saviniacensi cœnobio nonnulla concedentis ; sic enim in ea temporis nota inscribitur : « Domino Henrico IV Augusto bellum cum Rodolpho rege gerente, sanctoque papa Hildebrando in apostolico solio residente, atque archiepiscopatu Lugdunensi sub regimine domini Gebuini quiescente : domino etiam Dalmatio Saviniensis baculum tenente mense Maio feria 2, et xv (die) anno Domini 1078, indict. 1 concurrente vi, epacta iv. » Eodem anno seu potius sequenti juxta hodiernum, anni inchoandi modum, Petrus Albanensis episcopus, Romanæ Ecclesiæ cardinalis, et papæ legatus in partibus Burgundiæ, episcopo Matisconensi Landrico, et Gebuino archiepiscopo Lugdunensi significat se ex parte domni papæ eos excommunicaturum, nisi a molestiis quas Cluniacensibus monachis inferunt, abstineant. « Actum Ansæ apud S. Bernardum, viii Februar., indict. 11. » Circa hoc ipsum tempus Gebuinus videtur Romam cum nonnullis ex suis canonicis petisse ; id enim significat Gregorius epistola 36, lib. vi, ex qua patet tunc regularem, communem ac peculii expertem vitam duxisse cathedralis ecclesiæ canonicos : enim vero cum a Landrico Matisconensi episcopo, facto ad hanc causam pontificis cognitore anathemate percussus fuissent, quia communia Ecclesiæ bona inter se partiti fuerant, ut privatim viverint ; cumque nonnulli Romam profecti fuissent ut et absolutionem et benedictionem impetrarent, hanc non tantum non concessit pontifex, imo apostolica auctoritate præcepit, ut qui sic acquisierant omnino dimitterent, volens ut nobilitatem, qua inter omnes Gallicanas Ecclesias Lugdunensis resplenduit in religionis exemplo, nunc quoque vigilanter custodiat ; ut et gloriam quam hætenus præ cæteris illis habuit in dignitate, nunc augere incipiat in forma religionis. An. 1080 ab Hugone abbate Cluniacensi rogatus favit electioni Walterii Cabillonensis episcopi ; Ecclesiæ Saviniacensi dedit basilicam S. Mariæ de Jo... apud Lugdunum in

curia S. Nicetii, ipso pontifice ibi jacente in agritudine. Certe calculo laboravit et acutos morbi illius paroxysmos tanta patientia pertulit, ut, in virtutis præmium illius curandi vim maximam habere prædicetur, et ea ratione a Lugdunensibus et finitimis invocetur. In veteri Lugdunensis Ecclesiæ Martyrologio vitæ ipsius terminus consignatur decimo octavo Aprilis. In Neerol. S. Benigni Divion. legitur: « xv Kal. Maii depositio D. Gibuini archiep. Lugdun. » Jacet in ecclesia S. Irenæi. Ejus tumulo superpositum est altare Deo sub ipsius nomine consecratum, et uti sanctus in sua Ecclesia colitur.

Ad annum ejus obitus quod spectat, in antiquis monumentis non exprimitur. Dominus de Lamure ejus vitam ad annum usque 1087 exeuntem protendit, et protendendam probat ex veteri ms. cœnobii Saviniacensis, in quo veteres illius tabulæ continentur, et tres chartæ referuntur, in quibus Gebuini adhuc viventis mentio sit annis 1086 et 1087. Prima continetur codicis folio 123 sub hoc titulo: De ecclesia S. Mariæ de Diniciaco... et ecclesiam de Comiaco... nec non et capellam de Montelardo... Hoc donum laudavit archiepiscopus Gebuinus in choro Lugdunensis ecclesiæ, teste Landrico Matisconensi episcopo, Bladino decano, etc... Actum in capitulo Saviniacensi sexto nonas Februarii, sexto et decimo quinto, indict. nona, epacta tertia, cyclo decimo nono, regnante Henrico in Burgundia. Scripta manu Stephani vicecancellarii anno Dom. 1086 secunda exstat codicis citati fol. 122 quo Agna cum filiis suis dat S. Martino Saviniensi pro filio suo Lenchone quem tradit ordini monastico in eodem loco, dimidiam partem de ecclesia S. Joannis de Dnerna cum decimis et appendiciis suis. Actum pago Lugduni cœnobio Saviniaco, laudante archiepiscopo Gebuino, mense Junio, feria quarta, luna quinta, regnante Philippo in Francia, Henrico in Burgundia, anno incarn. Domini millesimo octogesimo septimo, ind. decim. Tertia jacet ibidem, eodemque fol. Ea S. Saviniensi Ecclesiæ. . . . ubi D. Iterius secundus abbas præesse videtur, Ernengardis bona dat pro sua sepultura, ecclesiam S. Verani in Graziaco. Actum pago Lugdunensi, cœnobio Saviniacensi cum laude archiepiscopi Gebuini, anno Domini incarnationis millesimo octogesimo septimo, indict. septima, mense Junio, feria quarta, luna quinta, regnante Philippo rege in Francia, Henrico in Burgundia. Hæc quidem validissima videntur, imo indubia, si bene exscripserit D. de Lamure; si autographa sunt instrumenta quæ exhibet, non vero transsumpta. Hæreo tamen, imo in contrariam sententiam, vi veritatis abreptus ire cogor non esse autographa quæ refert instrumenta, vel inde probabilissimum sit quod cum innumeris aliis in uno eodemque codice continentur, quæ nisi ab uno eodemque exscriptore exarari nequaquam potuerunt. Atque adeo vel oscitantia vel inscripta amanuensis error potuit irrepere; vel deluso exscriptoris aspectu

A chronicæ notæ corrumpi potuere; et corruptas reipsa fuisse inde patet, quod in chartis anni 1087, indictionem decimam altera, altera septimam cum eo anno conjungat. Inde iterum quod in prima dies assignetur sextus ante Nonas Februarii, qui talis nunquam existit hoc mense. Inde demum quod nec genuinum, nec intelligibile quod habet prima charta: Actum vi Februarii, sexto et decimo quinto. Aliunde vero, si quid in ejusmodi rebus historicis constare potest, Hugonem Gebuini locum ante annum 1087, in: o et ante 1086 obtinuisse demonstratur. Argumenta referre necesse est; non quidem omnia sed præcipua.

Primum dicitur a S. Anselmo Lucensi episcopo, qui in epistola scripta Pontio, ex Casæ Dei monacho, abbati Fraxinensi, quam refert Mabillon, mentionem facit venerabilis Patris Hugonis Lugdunensis archiepiscopi, et ad cujus calcem jubet suo nomine salutari domnum Lugdunensem archiepiscopum. Cum ergo in ejusdem Anselmi Vita ab uno ex suæ ecclesiæ canonicis scripta, dicatur: Anno incarnationis Domini nostri J. C. 1086, episcopatus vero sui anno XIII, indict. IX, obdormivit in Domino xv Kal. Aprilis; constat ante hunc annum Lugduni præulem fuisse Hugonem. Secundum suppeditat Gregorius VII papa; sic enim epist. 19, lib. IX, inscribit: « Gregorius episcopus, servus servorum Dei, dilecto in Christo fratri H. . . . Lugdunensi archiepiscopo H. . . . » Ille non potest alius esse ab Hugone Gebuini successore, tum quia H prima est illius nominis littera; tum quia is cui scribit, Romanæ sedis legatus erat, ut ex contexta patet, quam dignitatem nunquam habuit Gebuinus. Sed et epistola 32 ejusdem libri data est venerabili Lugdunensi archiepiscopo, ac simul sedis apostolicæ legato, ut euilibet eam legenti palam est. Porro constat obiisse Gregorium papam anno 1085, die 25 Maii. Ergo jam antea Lugdunensem sedem occupabat Hugo.

Tertium illudque invictum habemus ex Vita ejusdem Gregorii VII, ab auctore synchrono, Paulo scilicet Berrensiensi conscripta, in qua hæc leguntur: Rogatus (Gregorius papa in extremis positus) ut in tanta fidelium perturbatione sibi successorem designaret. trium edidit optionem, videlicet Desiderii cardinalis et abbatis cœnobii Cassinensis, atque reverendissimorum episcoporum Ottonis Ostiensis, et Hugonis Lugdunensis. Additurque: Verum quia . . . sua lustrans gubernacula procul aberat, suavit eligi vicinum Desiderium. Idem confirmatur ex Vita Desiderii, seu Victoris III, in qua hæc leguntur: Anno Dom. incarnat. 1085, indict. VIII, Gregorius VII interrogatus ante diem tertium obitus sui ab episcopis et cardinalibus qui tunc una cum Desiderio præsentibus erant, quid post suum obitum de Romanæ sedis ordinatione juberet, respondit ut, si unquam aliquo modo possent, eundem Desiderium ad hoc officium promoverent; si vero hunc nullatenus flectere ad ista valerent, aut archiepiscopum Lugdunensem Ugonem, aut Ottonem Ostiensem,

erat Lucensem episcopum, quem prius ex his habere A landiani in append. ad diem 25 Maii tom. V ejusdem possent, in papam eligere post obitum suum quan- mensis part. 1, pag. 1931, aiunt eum obiisse 1082, 16- tocius festinarent. Hæc adeo clara sunt et expressa, Aprilis, vel, ut alii volunt, 17 Maii.

GEBUINI

LUGDUNENSIS ARCHIEPISCOPI

EPISTOLA

AD RODULPHUM TURONENSEM.

(Bibliotheca Patrum Lugdun., tom. XVI, pag. 768.)

G. Lugdunensis Ecclesiæ presbyter indignus ex- mio Patri et specialiter colendo † R. Turonicæ sedis archiepiscopo cum grege sibi commisso æternæ Leati-udinis gloriam.

O quam bona et quam sublimis est humilitas, quæ potentes elatos de sede superbiæ dejicit, et pauperes humiles de stercore erigit (*Psal. cxvi, 7*)! Ipsius est enim tanta potestas, ut per ipsam de labore ad requiem, de morte ad vitam, de pœnis ad gloriam transire debeamus. Ipsa est per quam fortes deprimuntur, humiles exaltantur, humilitate profecto Deus super omnia manens de forti armato nobiliter triumphavit, et de mundo, quem captivum tenebat, exclusit humilitas Dei, propter quod et exaltavit illum Deus, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen (*Philipp. ii, 9*). » Hac itaque virtute vestram benignitatem plenam esse reperimus, cum sanctæ meæ Lugdunensi Ecclesiæ more prædecessorum vestrorum tam humillima devotione, tam charitativa supplicatione humilitatis ac totius obedientiæ obsequium reddere non dedignamini. Unde quatenus penset magnitudo vestræ discretionis, cum quanta dulcedine, cum quanto charitatis fervore humilitatem vestram diligamus, certi quod nos a vobis diligimus scimus : quia Scriptura dicit : *Amat anima amantem se*. Præterea sciat dilectio vestra quod cum tanta dulcedine vos amamus, ut si vestra postularet necessitas, qua dilectione Apostolus pro Galatis oculos dare profiteretur, eadem nos oculos nostros pro vobis eruere, et pro vobis dare non dubitaremus. Nam ubi humilitatem matri vestræ ostenditis, quid aliud hoc faciendo agitur, nisi ut vos ex debito

nostri, et nos ex charitate vestri efficiamur ? Unde tanto magis ac magis vestra apud pium Redemptorem erit uberius, quanto magis humilitatem per quam cunctorum fratrum concordia, et sanctæ universæ Ecclesiæ unitas custoditur, retinere studueritis. De charitate igitur vestra, sicut revera de charissimo amico confidentes, aures pietatis vestræ fiducialiter pulsare non dubitamus, procul dubio credentes quod minime patiamini nos contristari, maxime in tali re, unde anima vestra multum poterit adjuvari. Est enim vobis abbatia quædam Sabiniacus nomine, locus ab antiquo nobilissimus, antiquam Deo gratias adhuc servans nobilitatem, qui suo jam diu est orbatus pastore, pro quo rogo ego, rogat Ecclesia Lugdunensis, pro quo huc ad vos imploraturus venissem, nisi quod tot ac tantis infirmitatibus premor, ut non dicam me ad vos ire, sed respirare vix licet. Nunc igitur, quia præsentia corporali vobiscum esse nequeo, Spiritu autem vobiscum semper maneo, deprecor ut in uno spiritu congregati domnum † B., Majoris monasterii abbatem, cum multa dulcedine ex nostra parte et vestra, monendo, deprecando exoretis, quatenus mihi suo dilecto, et desolatis fratribus misericordiam suam poscentibus, consulere non differat. Mittat Patrem, mittat pastorem, qui cum tanta cautela gregem suum custodiat, ne antiquo hosti ex aliqua parte aditus pateat, per quem ad ipsum gregem unquam irrumpere valeat. Valete. Omnipotens Deus vitam vestram per multorum annorum curricula extendat, et post longa tempora in cælestis vos patriæ mensa suscipiat. Item valete, mandatis insistite.